

VYJÁDŘENÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorozantky:	Mgr. Martin Steffel
Téma práce:	Právní problematika změn obecních rozpočtů po jejich schválení
Rozsah práce:	216 587 znaků (podle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	10. října 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorozant si jako téma své rigorózní práce zvolil problematiku, která spadá do rozpočtového práva, a to problematiku týkající se obecních rozpočtů, resp. jejich změn po jejich schválení. Jde o téma, které je aktuální neustále, ovšem nikoliv s ohledem na změnu právní úpravy, ale z důvodu, že obecní rozpočty jsou schvalovány a je podle nich hospodařeno každoročně. Téma není v odborné právnické literatuře prakticky zpracovávané. Proto jsem rád, že si ho rigorozant vybral, a oceňuji tak volbu tématu rigorózní práce. Rigorózní práce na téma „Právní problematika změn obecních rozpočtů po jejich schválení“ může proto být přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Z hlediska teoretických znalostí téma náročné není, nicméně náročnost spatřuji v tom, že jde o téma poměrně úzké a mezioborové (finanční právo, správní právo, ekonomie). Vstupních údajů pro zpracování rigorózní práce mohl mít rigorozant relativní nedostatek, zejména pokud jde o odbornou právnickou literaturu. Používat mohl právní předpisy, internetové zdroje a podklady z jednotlivých obcí. Oceňuji, že rigorozant nepřistoupil k danému tématu primárně kvalitativní metodou a snažil se provést výzkum empirický, kvantitativní (rigorozantem nazývaný komparativní).

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z titulní strany, prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, tří částí, závěru, seznamu zkratk, seznamu použitých zdrojů, seznamu příloh a příloh. Na konec rigorózní práce je zařazen abstrakt a 3 klíčová slova, a to v českém a anglickém jazyce.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Ve stručném **úvodu** rigorozant popisuje strukturu rigorózní práce, uvádí, že jádrem práce je porovnání tří vybraných obecních rozpočtů schválených na rok 2021 a konstatuje, že se zaměří na to, „*zda jednotlivé obce řádně hospodaří v souladu se všemi pravidly rozpočtové odpovědnosti, a zda k rozpočtovým opatřením v průběhu roku dochází jen ze zákonných důvodů*“. Rovněž se zmiňuje o použitých zdrojích. Kvituji, že rigorozant zaměřil svou práci prakticky, když si vybral tři obce a reálně komparuje jejich rozpočtové hospodaření k roce 2021.

V **první části** rigorózní práce rigorozant popisuje jednotlivé rozpočty s tím, že v případě státního rozpočtu se zaměřuje i na problematiku rozpočtového určení daní územním samosprávným celkům. Z mého pohledu jde o ryze deskriptivní část, která je nezbytným úvodem do tématu rigorózní práce. Nicméně její přínos pro závěry rigorózní práce je minimální.

Druhá část rigorózní práce je zaměřena na obecní rozpočet. Rigorozant se postupně věnuje příjmové stránce rozpočtu, výdajové stránce rozpočtu, návrhu rozpočtu, změnám rozpočtu a závěrečnému účtu a kontrole hospodaření. Ačkoliv v úvodu části rigorozant sám uvádí, že v této části používá zejména deskriptivní metodu, neomezuje se pouze na ní a doplňuje výklad svým hodnocením a návrhy *de lege ferenda* (např. str. 16, 17, 25 nebo 27 rigorózní práce). Velmi trefně pak poukazuje na obstrukční jednání Senátu ve věci novely Ústavy a související novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu (str. 30 rigorózní práce).

Ve **třetí části** rigorózní práce se rigorozant zaměřuje na porovnání tvorby a změn u vybraných obecních rozpočtů. Rigorozant zvolil rozpočty tří obcí, a to obce Jankov, městské části Praha – Petrovice a statutárního města Kladno. U každé z těchto obcí nejprve stručně popíše samotnou obec, její hospodaření, tvorbu rozpočtu na rok 2021 a poté se zaměřuje na změny rozpočtu provedené v průběhu roku 2021. Tyto změny pak na závěr u každé obce zhodnotí a shrnutí je pak uvedeno v kapitole 3.4. označené „Zhodnocení jednotlivých rozpočtů“. Rigorozant dochází k závěru, že ačkoliv všechny tři obce postupují v souladu se zákonem, jejich přístup k provádění změn v rozpočtu je zcela odlišný. Tuto empirickou část rigorózní práce hodnotím kladně a oceňuji, že rigorozant se zabýval množstvím dat a vyvodil z nich relevantní závěry.

V **závěru** rigorózní práce rigorozant shrnuje celou práci a konstatuje alarmující závěr, že „*Bylo zjištěno, že pokud obec dodrží všechna formální pravidla, může si schválit nerealistický rozpočet, který v průběhu roku může jakkoliv měnit, aniž jí hrozí jakákoliv sankce ze strany dozorového orgánu.*“, podložený empirickou studií u třech zmíněných obcí.

Celkově lze k rigorózní práci uvést, že rigorozant podle mého názoru přistoupil k tématu netradičním způsobem, a to empirickou studií rozpočtů třech vybraných obcí. Nevidím však v takovém přístupu rigorozanta negativa, ale naopak ho považuji za možný, správný a obohacující teorii rozpočtového práva o praktické poznatky. Z uvedeného důvodu se domnívám, že rigorozant vytvořil kvalitní rigorózní práci.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného rigorozantem, který je explicitně uveden až v závěru rigorózní práce (<i>ověření hypotézy, zda tvorba rozpočtů a jeho změn u všech tří mnou vybraných obcí je totožná, či zda zákonodárce umožňuje, aby si jednotliví rozpočtoví aktéři vybrali různorodou cestu, avšak se splněním všech požadavků, které na ně klade zákonodárce</i>), se domnívám, že rigorózní práce tento cíl naplnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	<p>Je patrné, že rigorozant přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že rigorózní práce je původním tvůrčím dílem rigorozanta, což ostatně vyplývá z jeho prohlášení.</p> <p>Práce byla zhodnocena systémem Theses s tím, že bylo nalezeno 37 podobných dokumentů s celkovou podobností 14 %. Shoda s jednotlivým dokumentem je však vždy rovna nebo menší než 1 %. S ohledem na rozsah protokolu (1 145 stran) jsem provedl jeho namátkovou kontrolu. Shoda byla vždy zcela marginální, a to zejména v názvech a textu právních předpisů.</p> <p>Práce byla rovněž zhodnocena systémem Turnitin s vykázanou celkovou shodou 26 %, shodou s jednotlivým dokumentem nejvíce 3 % a počtu 50 slov v nejdelším úseku podobnosti. Shoda je zejména v textu právních předpisů a jiných zdrojů, příp. text je řádně citován. Velká shoda je i ohledně názvů zdrojů uvedených v poznámkách pod čarou a v seznamu zdrojů.</p> <p>Práce podle mého názoru není plagiátem.</p>

Logická stavba práce	Rigorózní práce je z hlediska systematického vhodně členěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Rigorožant pracoval zejména s velkým počtem internetových zdrojů obsahujících empirická data k jednotlivým rozpočtům a jejich změnám. Používal však také odbornou literaturu, právní předpisy a další zdroje. Používání citací odpovídá normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za dostatečnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako velmi dobrou. Práce je doplněna přílohami.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je rigorózní práce na vynikající úrovni. Nezaznamenal jsem chyby v psaní.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by rigorožant měl zodpovědět tyto otázky:

- Na str. 16 rigorózní práce rigorožant uvádí, že základní pravidla rozpočtové odpovědnosti by měla být stanovena ústavním zákonem. Jak by v praxi v takovém případě podle názoru rigorožanta fungoval přezkum ústavnosti rozpočtových zákonů?
- Byl by rigorožant pro zakotvení zákonné povinnosti tzv. „klikacího rozpočtu“?

Ve Smržovce dne 18. prosince 2022

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
pověřený akademický pracovník